

*Његово Преосвешћенство
Епископ Врањски и Пахомије*

ПОЗДРАВНО СЛОВО¹

Помози Бог свима!

Данас нас је Свети Прохор овде окупио и сигурно сви осећамо радост што смо се у Господу сабрали поводом великог јубилеја ове Свете обитељи – 950 година њеног постојања, али осећамо помало и тугу. Јер, ево данас смо добили вест да нам се упокојио један од врских архијереја не само наше помесне Цркве, него и шире, Његово Преосвешћенство Митрополит црногорско-приморски Амфилохије. Али, нама хришћанима, поготово монасима и верујућима Цркве Божије, та вест доноси и васкрсну радост. Откуда та радост? Зато што сви ми ишчекујемо тај моменат, а још више Други долазак Господа нашег Исуса Христа, када ће Господ свакоме који Га љуби дати оно што му је припремио. А Високопреосвећени митрополит Амфилохије заиста је љубио Господа целим својим бићем и зато нека му Он подари Царство своје небеско, молитвама Светога Прохора Пчињског кога је он – то добро знам – посебно волео.

Дакле, окупили смо се овде данас, да и монаси и монахиње дају свој допринос обележавању великога јубилеја

¹ Запис аудио-снимка, делимично измењен и прилагођен форми текста. – *Нај. њир.*

Манастира Преподобног Прохора Пчињског. Организациони одбор је прошле године, на дан манастирске славе, установио програм обележавања овога јубилеја. Било је размишљања да се одржи само један научни скуп поводом 950 година манастира. Међутим, током даљег разматрања и разрађивања програма, Програмски савет дошао је до закључка да осим научног скупа, који би се бавио историјом манастира и његовим вишевековним утицајем, треба обухватити и живот Светог Прохора Пчињског, који се као пустиножитељ испунио благодаћу Духа Светога. Дакле, замишљено је да се програмом јубилеја сагледа трајање манастира као историјског споменика, који је заиста одиграо значајну улогу у српском народу, али да се притом не запостави ни суштински утицај Светог Прохора на монаштво, имајући у виду да је кроз читаву своју историју овај манастир имао генерације и генерације монаха, од којих је свака у своме времену носила свој крст, и крст народа свога.

Преподобни Прохор Пчињски спада у плејаду подвижника 10. и 11. века, као и Свети Јован Рилски, Гаврило Лесновски, Јоаким Осоговски и многи други који су у то време живели и подвизавали се, али су остали непознати. Свети Симеон је, као владар српски, први присајединио ове крајеве држави Србији. Сасвим вероватно да је Свети Прохор Пчињски, као један од ретких светитеља на овим просторима у то време, имао великог утицаја на Светог Саву и његово опредељење да се посвети монашком животу, што је чињеница која се често превиђа.

Тако је, може се рећи, кроз Светог Саву успостављена прва веза између Светог Прохора и манастира Хиландара. И касније, кроз целу средњовековну историју, посебно у периоду од 17. до 19. века, одржавају се врло интензивне везе између ова два манастира. Многи игумани и

монаси из ових крајева одлазили су у Хиландар, а било је и хиландарских монаха који су долазили овде и постајали игумани, сабраћа или учитељи. Деведесетих година прошлог века, игуман ове свете обитељи био је хиландарски игуман, блажене успомене архимандрит Пајсије.

Свети Прохор Пчињски и његов манастир одувек су имали велики утицај на монаштво и на наш народ, као што имају и данас. Међутим, током наше тегобне историје, услед свих мука и невоља у којима је живео наш народ на овим просторима после Косовске битке, турског ропства и других страдања, том утицају није се до сада посвећивало довољно пажње. Због тога је научни скуп, који је одржан у септембру, представио манастир као светињу која је својом историјском, културном и издавачком улогом заузимала значајно место у нашем народу. С друге стране, овај Монашки симпосион, који можемо назвати другим делом научног скупа, требало би да осветли живот и духовни лик Светог Прохора Пчињског, који су у тешким историјским околностима остали готово непознати.

Захваљујем се свима који су се одазвали позиву да присуствују овом скупу. Нажалост, због ванредне ситуације у којој живимо не само ми, него у којој живи читав свет, многи од оних који су желели да учествују на симпосиону, нису могли да дођу. Међу њима су: Митрополит лимасолски Атанасије са Кипра, Митрополит мински Венијамин из Белорусије, учесници из Русије, Митрополит загребачко-љубљански Порфирије, Епископ стобијски Давид и многи други, чије вам поздраве преносим. Они ће данас и сутра учествовати преко савремених техничких средстава, путем линкова, тако да им захваљујем на томе.

Сматрали смо да симпосион ипак треба одржати и у овим приликама, боље рећи неприликама, у којима се

налазимо. Јер, живот треба да се настави; треба да се боримо колико можемо, како би све текло једним, колико се то може казати – нормалним током.

Нека молитва Светог Прохора Пчињског буде свима нама на помоћи, да овај симпозион завршимо и наш подвижнички пут ка Царству небеском утврдимо, угледајући се на живот Светог Прохора. Свима се захваљујемо, посебно онима који су учествовали у припремама овог симпозиона: високопреподобном оцу архимандриту Методију, игуману Свете царске лавре манастира Хиландара, затим игуману ове Свете обитељи, архимандриту Методију, игуманији Манастира Светог Стефана у Горњем Жапском и свима осталима који су на разне начине допринели да овај симпозион организујемо.

Имамо и ту радост и благослов, да Његова Светост Патријарх српски, који је најавио да ће доћи за славу ове Свете обитељи, пошаље поздравно писмо, којим ћемо и отворити овај Монашки симпозион.